

G58-G59 MASS-AKKER
kunstenarsgroepen brengen hommage aan G58

29 november 2008 - 10 mei 2009
curators: Geoffrey de Beer en Geert Verbeke

Inleiding tot de tentoonstelling door Geoffrey de Beer

De Verbeke Foundation is geen museum, geen galerie, geen oase, maar ook geen tuincentrum. De Verbeke Foundation is een "playground" die kunstenaars inspireert en prikkelt om er te werken. Zoals Geert Verbeke zegt, is de show onaf, in beweging, ongepolijst, contradictorisch, slordig, complex, onharmonieus, levend en onmonumentaal, net als de wereld buiten de museummuren, maar ook zoals het kunstenaarsatelier. In tegenstelling tot een museum of galerie, die gebonden zijn aan normen, reglementeringen en ook de wetten van de kunstmarkt, zijn er geen structuren, wetten en normen in de Foundation. Het is net zoals een kunstenaarsatelier, een plek waar geen overbodige structuren in de weg mogen staan van de creativiteit.

In elke andere tentoonstellingsruimte zou een curator zelf een verhaallijn creëren op basis van teksten en theorieën uit boeken, om die vervolgens te illustreren met werken van kunstenaars, maar hier gebeurt dat net andersom. Hier is de bezoeker de voornaamste curator die voor zichzelf de verhaallijn construeert. Elke bezoeker doet dat volgens zijn eigen visie en artistieke kennis.

De tentoonstelling "G58-G59 Mass-akker" is ontstaan vanuit het idee een tentoonstelling te wijden aan het 50-jarige bestaan van de kunstenaarsgroep G58, begonnen in het Antwerpse Hessenhuis als collectief dat gezamenlijk een ruimte in beslag nam om werken tentoon te stellen en zo een plaats te veroveren in de kunstwereld.

In deze expositie wordt het basisidee van het ontstaan van G58 ontleed. Zo zien we dat deze kunstenaars zich 50 jaar geleden bewust hebben gegroepeerd om gezamenlijk een sterkere positie te kunnen innemen in het toenmalige kunstgebeuren. Met een hele reeks van tentoonstellingen, jazzoptredens, debatten en zelfs balletvoorstellingen, hebben zij een internationale netwerk op gang gebracht. Dit was tot die tijd nog vrij uniek voor een groep die uit zoveel verschillende disciplines bestond.

Een voorbeeld hiervan is de tentoonstelling "VISION IN MOTION" die in 1959 mede door Paul Van Hoeydonck voor de groep G58 in het Hessenhuis werd georganiseerd. Door in deze tentoonstelling kunstenaars uit te nodigen zoals Tinguely en Klein, werden er deuren geopend naar belangrijke buitenlandse galeries, wat we kunnen zien als een belangrijke netwerk.

Naast een aantal belangrijke werken van G58 kunstenaars uit een privé-collectie, loopt er in de centrale hal een solo-expositie van Paul Van Hoeydonck. Hij zal er voor het eerst een 30-tal werken uit de reeks "Wit op Wit" tonen. Deze schilderijen dateren van het einde van de jaren '50-begin jaren '60. Ze zijn in verschillende museale en private collecties terecht gekomen, maar werden nooit eerder in een overzichtstentoonstelling van deze omvang getoond.

Om 18u zal eveneens de nieuwe monografie van het werk van Paul Van Hoeydonck voorgesteld worden (uitgave J.P. De Paepe), met een inleiding van E. Van Buynder.

Aansluitend bij de openingstentoonstelling in 1958, werd de tweede tentoonstelling in het Hessenhuis gewijd aan collagekunst van de groep CIAFMA (Internationaal Centrum voor Fantastische en Magische Actualiteit). Daarom zal de collagezaal volledig in het teken staan van de tentoonstelling G59. Er zal werk te zien zijn van onder andere Paul Joostens, E.L.T. Mesens, Robert Geenens, Line Ducerf, Georges Mariën, Wout Hoehoer, Max Bucaille, Paul Snoeck, Gust Gils en anderen.

Het basisidee van G58 werd dan weer getransponeerd naar vandaag. Zo werd er nagegaan hoe kunstenaars zich engageren in een "groep" en hoe deze groepen zich kenbaar maken.

In deze tentoonstelling staan alle werken als actoren in een netwerk. Sommige installaties zoals de Sick Sculptures, Appell formatie en de G58² muur, laten door hun groepsopstelling zien hoe de werken onderling met elkaar verbonden zijn. Ze zijn niet alleen gebonden door stijl, materiaalgebruik en thematiek, maar ook door het doel waarvoor de groepsopstellingen geconstrueerd zijn. Het doel is vooral aandacht verwerven voor de kunstenaars en hun werken net zoals bij G58. Volgens Sergio Servellón en Suse Weber is Appell gebaseerd op hun beider ervaringen omtrent de moeilijkheden die jonge, hedendaagse kunstenaars

ondervinden om opgepikt en geselecteerd te worden door instellingen en curatoren. Volgens hen spelen factoren als netwerk en naambekendheid in veel gevallen een doorslaggevende rol bij de selectie door tentoonstellingsmakers, en worden veelal risico's vermeden en nieuwe, onbekende namen geweerd. Vandaar de formatie die zij met de steun van het Museum Felix De Boeck aanbieden als presentatie van jonge kunstenaars voor mogelijk geïnteresseerde curatoren en tentoonstellingsmakers. Hetzelfde fenomeen zien we bij de Sick sculptures van Caroline Coolen, Anton Cotteleer en Bart van Dijck. Deze werken vormen samen een presentatieplatform, dat als een kant en klare installatie werd aangeboden aan het Middelheimmuseum.

Ook de installaties van Lode Geens "Broodthaers Onomwonden" en de groep G08 geven blijk van netwerkactiviteiten en onderlinge samenwerking tussen kunstenaars om een groter publiek te bereiken.

In de installatie G58² ga ikzelf experimenteren met interdimensionale netwerken. Ik ga op zoek naar wat er overblijft van het netwerk dat de Groep G58 eind jaren '50-begin jaren '60 heeft gevormd, om zo die restanten op te nemen in een nieuw netwerk met de kunstwerken in plaats van de kunstenaars als actuele actoren.

De titel van de tentoonstelling "G58-G59 Mass-akker" moet gezien worden als een collage van G58, G59, Mass Moving & west-akker.

Mass Moving slaat niet enkel op de permanente tentoonstelling van de werken van Raphaël August Opstaele van de Mass Moving groep in de Foundation, maar ook op de massa kunstenaars die met hun bijdragen de Verbeke Foundation in beweging houden.

Westakker slaat op de landelijke locatie en het vaste adres van de Foundation. Als de beide delen samengevoegd worden, kan men het Duitse woord Massakker lezen, wat wel eens het totaalbeeld van de tentoonstelling zou kunnen zijn. Of men leest het Franse woord massacr , wat perfect past bij de interventies van Castelijns en Kloppenburg, wiens werken door buitenstaanders werden gemassacreerd. Hun werken, samen met dat van Saskia van Imhoff, Kate Mayne en Margot Dieleman worden als losstaande soloprojecten getoond parallel aan de tentoonstelling, maar al snel zal duidelijk worden dat deze werken zeer nauw aansluiten bij de G58 tentoonstelling. Zij zoeken via media als fotografie, collage en assemblage, naar raakvlakken tussen objecten en beelden. Zo vormen zij stuk voor stuk een archief net zoals de Foundation een levend archief is in plaats van een statisch museum.

Verbeke Foundation is geen groep, maar een massa kunstenaars die worden samengebracht in een nieuw netwerk dankzij de initiatiefnemers Geert en Carla Verbeke-Lens.

Geoffrey de Beer, 11/2008